

den staa vi aldeles frit. Heller ikke fra Sparekassens Synspunkt foregribes der noget.

Hvis det skulde kunne naas, at Sparekassen kan genrejses, vil det jo blive en Fordel saavel for Kreditorerne som for Debitorerne. Det siges nok, at Sparerne ere uheldigt stillede, fordi de ikke kunne faa deres Sparepenge og deres Renter, naar dette Lovforslag vedtages. Men det er en Misforstaaelse. Thi hvis Kassen gik konkurs, vilde de heller ikke kunne faa nogen Udbetaling foreløbig. Der maatte en Ordning til, før Udbetalingen kunde ske, og hvis Sparekassen kan rejses igen, ville Sparerne ubetinget tidligere blive raadige over deres Kapital. Jeg skal indrømme, at jeg ser ikke lyst paa Genrejsningen af Sparekassen. Det er saa udviklede Forhold, Sparekassen er kommen under, at man ikke kan se til Bunds i det i Øjeblikket.

Jeg hører, det bliver bebrejdet Regeringen, at den ikke har fremsat Forslag tidligere eller er fremkommen med Antydning af, hvordan den vilde stille sig i dette Spørgsmaal. Men Regeringen maatte jo dog vente, indtil den havde faaet saa mange Oplysninger som vel muligt om, hvordan Sparekassen staar i det, baade indadtil og udadtil, især i dens Forhold til Smøreksporforeningen. Man kan selvfølgelig ikke fremsætte Lovforslag, som kunne begrundes, før dette Forhold er nogenlunde klarat.

Der blev sagt fra det ærede Medlem fra Lejre (Ole Hansen), at der er gjort ret betydelige Skridt og Ofre fra Befolkningens Side for at genrejse Kassen, og han henviste til den Garantikapital, som var tegnet. Jeg vil sige, at jeg anser denne Garantitegning paa det Grundlag, som den er tegnet paa, for meget uheldig. De Fordringer, Garanterne have stillet, ere jo meget store, idet de jo gaa ud paa, at Statskassen og Lovgivningsmagten skulle træde til, saa Kassen kan blive solvent, og dernæst skulde give den et Driftslaar. Først da gælder denne Garantitegning. Man skulde jo mene, at naar først Statskassen havde fyldestgjort den Fordring at yde Halvparten af Sparernes Tab, og Lovgivningsmagten — saaledes som det Cirkulære, der er sendt ud til Underskrift, siger — nedskriver Sparernes Konti med den anden Halvdel, maatte Sparekassen staa som solvent. Men der ud over kræves det, at Sparekassen skal have et Driftslaar. Jeg synes, det vilde have været heldigere, om denne Tegning

havde været foretaget paa det Grundlag, at der blev en Del indbetalt af Garantikapitalen, en vis Procent, som saa kunde have været Driftskapital, naar Sparekassen var fuldstændig solvent.

I og for sig behøver en Sparekasse jo ikke Driftslaar, den har kun at forvalte Sparernes Penge. Faar den rundelige Indbetalinger, forvaltes de ved, at de sættes ud i Prioriteter o. s. v. Standse Indskudene, forvalter den de Indskud, som ligge i Sparekassen, og den faar saa sin Driftskapital gennem den Renteforskel, der er mellem Ind- og Udlaansrenten, hvilket for Haandpant og Kaution er ret betydeligt. Jeg kan tænke mig, at det Driftslaar, som der er tænkt paa, skal være for det Tilfælde, der skal blive Trang til større Udbetalinger, end man har Valuta i Sparekassen til at tilfredsstille. Men hvis en Del af den udlaante Kapital blev indbetalt, kunde der jo godt købes Værdipapirer for de Indskud, der blev gjorte, og Sparekassen kunde da fortsætte sin Virksomhed.

Der er jo en Del af dem, som have tegnet Garantikapital, der, hvis den Betingelse, hvorunder de have tegnet den, bliver opfyldt, vil faa et Tab. Jeg tænker her paa dem, som have Laan i Sparekassen, og som have Indskud i Sparekassen. Hvis Sparekassen gik fallit, vilde de kunne faa deres fulde Indskud afregnet paa Laanet i Sparekassen, hvorimod de, hvis det, de have forlangt som Betingelse for deres Garantitegning, bliver opfyldt, at Sparernes Konti nedskrives med Halvdelen af Underskuddet, ville komme til at deltage i Tabet i Forhold til deres Indskud. Derimod er der en Del af dem, der have tegnet Garantikapital, der vil faa en Fordel, hvis Forudsætningerne for deres Garantitegning gaa i Opfyldelse, nemlig de, der kun ere Sparere. De ville faa et yderligere Tilskud, hvis Staten giver det ønskede Beløb til Dækning af Tabet paa deres Konto. Men en Del af Garanterne, de, der ikke staa i Forbindelse med Sparekassen, løber i og for sig ingen Risiko, idet man neppe kan tænke sig, at den tegnede Garanti vil blive virksom nu efter et saadant Krak. Man vil selvfølgelig gaa meget lempeligt frem, og hvis man ved at tegne Garanti paa Papiret kan redde Sparekassen, vil der altsaa neppe være nogen Risiko derved. Jeg ser dog ikke rettere, end at hvis Sparekassen skal genrejses, maa Garantikapitalen tegnes paa et andet Grundlag.

De Forudsætninger, der her i Lovforslaget ere opstillede, synes meget store og